

Huvudman

Sjöbo kommun
kommun@sjobo.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola årskurs 1–6 vid Emanuelskolan i Sjöbo kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sjöbo kommun att senast den **2023-09-29** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande studiehandledning på modersmålet, extra anpassningar samt utredning av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sjöbo kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sjöbo kommun ska vidta följande åtgärder

Studiehandledning på modersmålet

1. Se till att elever som har behov av studiehandledning på polska, tigriska, swahili och ryska ges sådant stöd i den omfattning skolpersonal och rektor bedömt att de har behov av (5 kap. 4 § skolförordningen[2011:185]).

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar ges de extra anpassningar skolpersonal har bedömt att eleverna är i behov av (3 kap. 5 § skollagen).
2. Se till att rektorn startar en utredning för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer. Rektorn ska dokumentera de anmälningar som inkommer till rektorn under perioden 2023-05-02–2023-09-22. För respektive anmälan ska rektorn dokumentera när anmälan inkom samt, i förekommande fall, när utredning har startats. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
3. För varje utredning om särskilt stöd som avslutats under perioden 2023-05-02–2023-09-22 ska rektorn, eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. För varje utredning som har startats (enligt ovan) ska rektorn dokumentera när, i förekommande fall, beslut om att utarbeta/inte utarbeta åtgärdsprogram har fattats. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).
4. Se till att det är rektorn som fattar beslut om enskild undervisning (3 kap. 9 § andra stycket skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sjöbo kommun en anmärkning avseende brister rörande arbetet med ordningsregler, rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, extra studietid samt anmälan av kränkande behandling. Sjöbo kommun ska senast den **2023-09-29** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen från att ingripa mot Sjöbo kommun avseende brister rörande arbetet med frånvaroutredningar.

Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del. Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser modersmålsundervisning, utvecklingssamtal, betygskataloger, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero samt tillgång till elevhälsa.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:2474) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Emanuelskolan i Sjöbo kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Emanuelskolan följer gällande bestämmelser om extra studietid, modersmålsundervisning, extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet, utvecklingssamtal, betygskataloger, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, skolans arbete med att motverka kränkande behandling, arbetet med ordningsregler, rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, tillgång till elevhälsa samt arbetet med frånvaroutredningar.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal från elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer, mellan den 28 februari och den 1 mars 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans ordningsregler med rutin för hantering av och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt exempel på betygskataloger och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och rektorn framgår att elever som har behov av studiehandledning i polska, tigriska, swahili och ryska inte får det. Rektorn uppger även att skolan har ansökt om studiehandledare och tid för studiehandledning i dessa språk centralt till kommunen, men att det efterfrågade stödet inte kunnat tillgodoses av kommunen.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever som inte får studiehandledning på modersmålet trots att de har behov av det. Skolinspektionen gör därför bedömningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav gällande studiehandledning på modersmålet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Såväl lärare, representanter för elevhälsan som rektorn uppger i intervjuer att alla elever som identifierats vara i behov av extra anpassningar inte ges detta stöd. Lärare på mellanstadiet uppger att orsaken till detta är tidsbrist samt stora elevgrupper, medan lärare på lågstadiet uppger att det beror på hög personalfrånvaro. Det framkommer vidare att lärarna på lågstadiet har en prioriteringslista av elever med behov av extra anpassningar och särskilt stöd, och vid personalfrånvaro tillgodoses först och främst behoven hos elever med störst svårigheter. De uppger att vid personalfrånvaro ges därför inte alla elever på lågstadiet med identifierade behov av extra anpassningar det stöd som de har rätt till. I intervju med rektorn framkommer att bristen på specialpedagoger och speciallärare på skolan medför att lärarna inte ges den handledning och det stöd de behöver i arbetet med extra anpassningar. Det framkommer även i intervjuerna att studieron i vissa klasser på skolan påverkas negativt när elever inte får de extra anpassningar de behöver.

Utredning av särskilt stöd

I intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att lärare anmäler elever som kan vara behov av särskilt stöd muntligt eller skriftligt och att anmälningarna lyfts på elevhälsomöten där rektorn deltar.

Av intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och rektorn framgår att en utredning om särskilt stöd alltid startas i de fall anmälan gäller oro över att elev trots extra anpassningar inte kommer att nå målen samt att samråd med elevhälsan då sker. Då görs en pedagogisk bedömning av mentor tillsammans med undervisande lärare och specialpedagogen gör därefter en sammanfattning och analys. I intervjuerna framkommer samtidigt att i de fall anmälan gäller andra svårigheter i skolsituationen, såsom social problematik, startas ingen utredning på skolan utan ansökan om en social bedömning måste då göras till den centrala elevhälsan i kommunen. Enligt representanter för elevhälsan är en sådan utredning svår att få till stånd och många elever utreds därför inte.

Av dokumentation och intervju med personal från elevhälsan och rektorn framgår att beslut om åtgärdsprogram fattas i de fall utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd. I intervjuer framkommer vidare att åtgärdsprogrammen beslutas av lärare eller specialpedagog. Av ett åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att beslut om enskild undervisningsgrupp för en elev fattats av lärare. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av och av intervju med representanter från elevhälsan framgår i övrigt att de åtgärdsprogram som utarbetats på skolenheten innehåller överklagandehänvisning samt att elev och vårdnadshavare getts möjlighet att medverka i utarbetandet

I intervju med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer samtidigt att flera utredningar av särskilt stöd inte leder till åtgärdsprogram utan fortsatt arbete med extra anpassningar. Skolinspektionen har, trots begäran, inte fått del av några beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Enligt representanter för elevhälsan fattas beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram muntligt. Rektorn uppger att de inte har fattat några beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen,

ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolverkets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

Eleven och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och om hur man överklagar beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd (29 kap. 10 § skollagen; 33 § förvaltningslagen [2017:900]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som inte får de extra anpassningar som de identifierats ha behov av samt att detta i vissa fall påverkar studier negativt. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenhetens arbete med extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav.

Av Skolinspektionens utredning framgår vidare att det inte alltid startas en utredning om särskilt stöd efter att anmälan om behov av detta har gjorts. Det gäller elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation och där en social utredning skulle behövas. Skolinspektionens utredning visar vidare att, i de fall utredningen visar att behov av särskilt stöd inte föreligger, fattas inte beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram, vilket medför att vårdnadshavare inte har någon möjlighet att överklaga dessa beslut. Det finns även beslut om enskild undervisning som inte har beslutats av rektor. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med utredning av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram i dessa delar inte uppfyller författningarnas krav.

Av ovan redovisade omständigheter framgår inte annat än att verksamheten i övrigt uppfyller författningarnas krav inom detta område.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sjöbo kommuns verksamhet vid Emanuelskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet samt arbetet med extra anpassningar och utredningar om elevers behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Sjöbo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens ordningsregler. Av intervjuer med elever framgår att de känner till skolans ordningsregler men att de inte har varit med och utarbetat eller följt upp ordningsreglerna. I intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer att ordningsreglerna togs fram av tidigare rektorn för några år sedan och att de inte har följts upp på flera år. De bekräftar också att eleverna inte medverkat i framtagande eller uppföljning av ordningsreglerna.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med ordningsregler inte uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan har ordningsregler men att de inte följs upp regelbundet. Eleverna har inte heller medverkat i utarbetande eller uppföljning av ordningsreglerna.

Rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och personal på skolan framgår att lärare omhändertar elevernas mobiltelefoner inför lektionerna. Skolinspektionen har tagit del av

skolenhetens rutiner för hantering av och omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av dessa framgår att personalen bestämmer när och hur datorn ska användas i undervisningen samt att eleverna lämnar in mobiler vid skoldagens början och får dem åter när skoldagen avslutas.

Rättslig reglering

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner (5 kap. 4 e § skollagen).

Av förarbeten till bestämmelsen framgår bland annat följande. Det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av rutinerna bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas, vilket t.ex. kan ske med stöd av ett nummerlappssystem. Rutinerna bör även omhänderta sådana aspekter som att det inte ska föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. Det bör vara rektorn som beslutar om sådana rutiner med utgångspunkt i de förutsättningar som finns vid den berörda skolenheten. Frågan kan dock med fördel hanteras inom ramen för arbetet med skolans ordningsregler i syfte att utforma och förankra rutinerna med personal, elever och föräldrar (prop. 2021/22:160 s. 127 och 235).

Skolinspektionens bedömning

Av skolenhetens skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning framgår när datorn ska användas i undervisningen och att elever ska lämna in sina mobiler vid skoldagens början och få tillbaka dem vid skoldagens slut. Av dessa rutiner framgår dock inte hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till och inte hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt. Det framgår inte heller hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Skolans rutiner kan därför inte anses uppfylla författningarnas krav.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framgår att eleverna på mellanstadiet erbjuds extra studietid en timme i veckan direkt före skoldagens början. Rektorn uppger i intervju att extra studietid därutöver ges på mentorstiden 45 minuter i veckan. Elever och lärare uppger att de på mentorstiden pratar om bland annat studiero och värdegrundsarbete. Någon lärare säger att de har pratat om att använda mentorstiden till extra studietid.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Elever och lärare uppger att elever på mellanstadiet bara erbjuds en timmes extra studietid. Rektorn uppger visserligen att extra studietid därutöver ges på mentorstiden, men varken elever eller lärare säger att mentorstiden används till detta. Mot bakgrund av elever och lärares samstämmiga uppgifter bedömer Skolinspektionen att skolan inte uppfyller författningarnas krav avseende erbjudande av två timmars extra studietid per vecka.

Agerande och anmälan vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever, lärare personal från elevhälsan och rektorn framgår att personal på skolan agerar och reagerar när de ser en misstänkt kränkning. Däremot framkommer i intervjuer med lärare och personal från elevhälsan att personalen inte alltid anmäler händelser som eventuellt kan vara kränkande behandling till rektorn. Lärare uppger att anmälan inte alltid görs på grund av tidsbrist. Representanter för elevhälsan uppger att det förekommer att personalen upplever händelser som konflikter i stället för kränkningar vilket enligt personal från elevhälsan innebär att personalen gör en egen bedömning om det är en kränkning eller ej istället för att anmäla händelsen. Rektorn uppger att väldigt mycket anmäls och känner inte till någon händelse som inte har anmälts.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § andra stycket skollagen).

Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Emanuelskolans arbete med att motverka kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att lärare agerar och reder ut incidenter med eventuella kränkningar, men att alla fall då personal får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling inte anmäls till rektorn.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Sjöbo kommuns verksamhet vid Emanuelskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetet med ordningsregler, rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, extra studietid samt anmälan av kränkande behandling. Utredningen visar att skolan visserligen har ordningsregler men att arbetet med dessa inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Vidare har skolan rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning men innehållet i rutinen uppfyller inte fullt ut författningarnas krav. Vidare framgår att eleverna på mellanstadiet erbjuds extra studietid men inte i fullt ut i den omfattning som författningarna kräver. Vad vidare gäller arbetet för att motverka kränkande behandling framgår att lärare reder ut incidenter med eventuella kränkningar, men att anmälan inte alltid görs till rektorn. Vid en sammantagen bedömning anser Skolinspektionen att bristerna får anses mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Sjöbo kommun en anmärkning.

Avstående från ingripande

Arbetet med frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med lärare, personal från elevhälsan och rektorn, samt av skolans rutin "arbetsgång på Emanuelskolan vid elevfrånvaro", framkommer att om en elev är frånvarande mer än tre dagar i följd så kontakter mentorn elevens vårdnadshavare för att ta reda på orsaken till frånvaron. Samtalet dokumenteras på skolans digitala lärplattform. Det framgår vidare att varje månad följs elevernas frånvaro upp i ett flödesschema och frånvaro som är oroande eller överstiger 10 procent utreds genom att mentorn kallar vårdnadshavare och elev till ett möte. Mötet dokumenteras och dokumentationen lämnas sedan till skolans elevstödsamordnare. Efter fyra veckor följs frånvaron och eventuella åtgärder upp av mentorn, vilken sedan återkopplar till elevstödsamordnaren. Rektorn eller elevstödsamordnaren beslutar ifall pågående utredning kan avslutas eller om vidare utredning ska inledas. Om vidare utredning startas utses en representant för elevhälsan som är med på möten med vårdnadshavare och ansvarar för fortsatt

dokumentation. Enligt representant från elevhälsan utreds emellertid inte alltid all frånvaro av alla mentorer. Hen uppger att det kan bero på tidsbrist, att mentorn inte är orolig för elevens frånvaro eller att mentorn tycker att det är svårt att ta upp frånvaron med elevens vårdnadshavare. Detta medför enligt representanten för elevhälsan att det ibland kan dröja innan frånvaron lyfts på elevhälsomötet. Rektorn bekräftar att det förekommer mentorer som inte alltid utreder elevers frånvaro. Rektorn anger i härefter inkommen komplettering att hen beslutat om en ny rutin som innebär att varje mentor framöver ska ge återkoppling till rektorn och elevstödsamordnaren kring vidtagna åtgärder utifrån den frånvarostatistik som elevstödsamordnaren skickat till mentorerna. Detta i syfte att säkerställa att all frånvaro över 10 procent utreds. Vidare framgår att denna rutin håller på att implementeras.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med frånvaroutredningar inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att elevers upprepade eller längre frånvaro i nuläget inte alltid utreds skyndsamt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa, den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Sjöbo kommuns verksamhet vid Emanuelskolan uppfyller i nuläget inte författningarnas krav fullt ut vad gäller frånvaroutredningar. Mot bakgrund av att huvudmannen genom rektorn har identifierat bristen samt vidtagit åtgärder för att säkerställa att frånvaroutredningar genomförs i enlighet med författningarnas krav, bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit nödvändig rättelse. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att det finns elever på skolan som får modersmålsundervisning i albanska och thailändska. Vidare framgår att det finns elever på skolan som önskar modersmålsundervisning i rumänska, serbiska, ryska, vietnamesiska, isländska och teckenspråk, men att detta inte erbjuds eftersom det är färre än fem elever i kommunen som önskar det i respektive språk.

Rättslig reglering

En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket (10 kap. 7 § skollagen).

En huvudman är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om minst fem elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i språket önskar sådan undervisning, och det finns en lämplig lärare (5 kap. 10 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utvecklingssamtal

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Det framkommer i intervjuer med lärare att utvecklingssamtal genomförs två gånger varje läsår i alla årskurser och att detta görs även i förskoleklassen. Av intervjuer med elever och lärare framgår att de vid utvecklingssamtalen bland annat diskuterar elevernas kunskapsutveckling i de olika ämnena och trivsel samt sätter framåtsyftande mål.

Rättslig reglering

I förskoleklassen ska minst en gång varje läsår läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om elevens utveckling och lärande (9 kap. 11 § skollagen).

I grundskolan ska minst en gång varje termin läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i

förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i (10 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygskataloger

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av de betygskataloger som Skolinspektionen tagit del av framgår att betygen beslutas av den lärare som bedriver undervisningen. Om läraren inte är legitimerad fattas besluten tillsammans med en legitimerad lärare. Besluten om betygen dokumenteras i en betygskatalog. Den eller de som beslutar om ett betyg daterar och signerar sedan betyget i betygskatalogen.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 skolförordningen).

Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. En betygskatalog ska bland annat innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg (4, 7 och 8 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare, personal från elevhälsan och rektorn framkommer att skolan har ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero. Skolan kartlägger tryggheten genom att eleverna besvarar enkäter och får peka ut otrygga zoner på en karta över skolans område. Utifrån kartläggningen identifieras otrygga platser på skolan och åtgärder sätts in, exempelvis i form av ordningsregler och rastvakter. Rektorn och personal från elevhälsan uppger vidare att det finns hälsoråd som skapar aktiviteter för hela skolan för att öka gemenskap och trygghet. I syfte att bland annat förbättra studieron arbetar skolan med gruppstärkande övningar på mentorstiden och gemensam skoldag så att alla klasser ska ha gemensamma rutiner och att alla lärare har samma struktur på lektionerna. Vidare arbetar lärarna förebyggande med värdegrundsarbete kring social problematik och relationsbyggande. Lärarna för också diskussioner tillsammans med eleverna om vad som kan göras för att förbättra studieron. Skolan genomför därutöver enkäter och sociogram för att kartlägga elevernas uppfattning om studieron.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att det i nuläget finns en specialpedagog på skolenheten. Ytterligare en specialpedagog är rekryterad och påbörjar sin tjänst i mitten av mars. På lågstadiet finns även en lärare som arbetar som speciallärare. I skolans elevhälsa ingår även skolsköterska, skolläkare, skolpsykolog samt skolkurator. I intervjun med elevhälsan framkommer även att eleverna ges tre hälsobesök på skolenheten, ett i förskoleklass och ett vardera i årskurs 2 och 4.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Varje elev i grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Det första hälsobesöket får göras under utbildningen i förskoleklassen i stället för under utbildningen i grundskolan (2 kap. 27 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

X Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Aro Östgren

Föredragande
Signerat av: Christina Aro Östgren

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Sarah Bjertner Olsson medverkat.